

## Pärnu Rääma Põhikooli hindamisjuhend

Pärnu Rääma Põhikooli tähtsamaks eesmärgiks on tagada õpilastele väga heal tasemel konkurentsivõimeline põhiharidus.

Pärnu Rääma Põhikool kasvatab ja õpetab õpilastele, kuidas kohaneda pidevalt uuenevas ühiskonnas ja orienteeruda kasvavas infotulvas.

Pärnu Rääma Põhikooli lõpetaja on oma elu, õppimise ja tööga toimetulev ning arengule suunatud isiksus.

Koolis on hindamine süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa.

Koolis kasutatakse hindamisel kahte funktsiooni: **kujundav ja kokkuvõttev hindamine.**

### Hindamise eesmärgid

(Põhikooli riiklik õppekava §19)

- Toetada õpilase arengut.
- Anda tagasisidet õpilase õppeedukuse ja arengu kohta.
- Innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima.
- Suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul.
- Suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel.
- Anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

1. Kool annab õpilasele ja lapsevanemale e-päeviku (Stuudium) kaudu kirjalikku tagasisidet õpilase käitumise (sealhulgas hoolsuse) iga trimestri lõpus.

2. Õpilasel on õigus saada teavet hindamise korralduse ning saadud hinnete ja hinnangute kohta.

Õpilasel on õigus teada, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtvale hindele ja hinnangule.

3. Hindamise korraldus ning õpilaste ja vanemate hinnetest ja hinnangutest teavitamise kord sätestatakse kooli kodukorras ning hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord sätestatakse kooli õppekavas.

4. Nõuded õpilase käitumisele esitatakse põhikooli kodukorras.

5. Teadmiste ja oskuste hindamise põhimõtteid ja korda tutvustavad õpilastele klassijuhatajad õppeaasta alguses ning vastavalt vajadusele.

6. Aineõpetaja tutvustab teadmiste ja oskuste hindamise põhimõtteid õpilastele iga trimestri alguses.

7. Kooli õppekavas sätestatud hindamise korralduse avalikustab kool avaliku teabe seaduse alusel kooli tegevuse kajastamiseks peetaval veebilehel.

8. Õpilasel on õigus saada vastavalt klassi- või ainete õpetajalt teavet oma hinnete kohta.

## Kujundav hindamine

(Põhikooli riiklik õppekava §20)

- õpilasele tagasiside andmine õppimise edukusest;
- õpilase õpimotivatsiooni ja positiivse enesehinnangu toetamine;
- õppeülesannete korrigeerimine ja vajaduse korral diferentseerimine.

1. Kujundav hindamine koolis tähendab pidevat protsessi, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist. Antakse tagasisidet, innustatakse ja suunatakse, kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja võimalused.
2. Kujundav hindamine vaatab ettepoole, näitab, kuidas õppimist efektiivsemaks muuta. Keskendatakse õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega.
3. Õppetunni vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja läbivate teemade) kohta. Kogu õppepäeva vältel annavad pedagoogid õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist.
4. Kool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.
5. Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärke seada, oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.
6. Kujundava hindamise ühe vahendina võib kasutada õpimappi.
7. Õpimapp õppimise päevikuna sisaldab nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet. Õpimappe võib koostada aine- ja valdkonnapõhiselt, läbivate teemade või üldpädevuste kohta.
8. Kaks korda õppeaasta jooksul (esimese poolaasta ja õppeaasta lõpus) teevad kõik 2.-9. klassi õpilased eneseanalüüsi, mille tulemust arutatakse koos õpilase, tema vanema ning klassijuhatajaga arenguevestlusel.
9. Kool annab õpilasele ja lapsevanemale kirjalikku tagasisidet õpilase käitumise ja hoolsuse kohta kolm korda õppeaastas (iga trimestri lõpus) e-päeviku (Stuudium) tunnistuse kaudu. Õppeaasta lõpul väljastatakse õpilasele tunnistus paber kandjal.

## Käitumise hindamine

1. Käitumist ja hoolsust hindab klassijuhataja koostöös aineõpetajatega.
2. Käitumis- ja hoolsuse hinded märgitakse e-päevikusse (Stuudium) ja õppeaasta lõpul paber kandjal tunnistusele, käitumishinne märgitakse ka õpilasraamatusse.
3. **Käitumise aastahindeks pannakse «mitterahuldav»** kooli õppenõukogu otsuse alusel. Selleks esitab klassijuhataja õppenõukogule põhjenduse, milles on arvestatud ka õpilasesinduse seisukohti ja ettepanekuid.
4. Õpilase käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis ja väljaspool kooli.
5. Käitumishindega «**eeskujulik**» hinnatakse õpilast, kellele üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine on harjumuspärane igas olukorras, kes täidab kooli kodukorra nõudeid eeskujulikult ja järjepidevalt.
6. Käitumishindega «**hea**» hinnatakse õpilast, kes järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ja täidab kooli kodukorra nõudeid.
7. Käitumishindega «**rahuldav**» hinnatakse õpilast, kes üldiselt järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ja täidab kooli kodukorra nõudeid, kuid kellel on esinenud eksimusi, mistõttu ta vajab pedagoogide ja lastevanemate tähelepanu ning suunamist.

8. Käitumishindega «**mitterahuldav**» hinnatakse õpilast, kes ei täida kooli kodukorra nõudeid ega järgi üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme, ei allu õpetajate ega lastevanemate nõudmistele, samuti hinnatakse Rääma koolis käitumine “mitterahuldavaks” 7 (seitsme) põhjuseta puudumise korral trimestris või üksiku õigusvastase teo või ebaväärika käitumise eest.

### **Hoolsuse hindamine**

- Hoolsuse hindamise aluseks on õpilase suhtumine õppimisse ja ülesannetesse, tema kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel.
- Hoolsushindega «**eeskujulik**» hinnatakse õpilast, kes suhtub õppimisse ja ülesannetesse alati kohusetundlikult, õpib kõiki õppeaineid võimetekohaselt, on ülesannete täitmisel püüdlük, hoolas ja iseseisev, näitab üles omaalgatust ja viib alustatud töö lõpuni.
- Hoolsushindega «**hea**» hinnatakse õpilast, kes suhtub õppimisse ja ülesannetesse kohusetundlikult, on iseseisev ja hoolikas ning õpib võimetekohaselt.
- Hoolsuse hindega «**rahuldav**» hinnatakse õpilast, kes üldiselt täidab oma õppe-ülesandeid ja muid kohustusi, kuid ei ole piisavalt järjekindel ega õpi kõiki aineid oma tegelike võimete ja arengutaseme kohaselt.
- Hoolsushindega «**mitterahuldav**» hinnatakse õpilast, kes ei õpi võimetekohaselt, suhtub õppimisse ja ülesannetesse lohakalt ja vastutustundetult, ei täida tundides õpetajate nõudmisi, jätab sageli tegemata oma kodused õpiülesanded ning muud ülesanded koolis.

### **Hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord**

- Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid ja sõnalisi hinnanguid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde või hinnangu teadasaamist, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendustega.
- Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab sellest taotluse esitajale kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.
- Hinnete ja hinnangute vaidlustamine ning vaidemenetlus toimub „Haldusmenetluse seaduses“ § 71 - § 87 sätestatud korra kohaselt.

### **Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus**

1. Kokkuvõtete hindamine on hinnete koondamine trimestri- ning aasta-hinneteks. Kokkuvõtva hindamise abil antakse õpilasele ja teistele huvipooltele infot, kas ja kui hästi on õpitulemused saavutatud. Õppeainetes mida on tunniplaanis 1 kord nädalas, peab õpilasel trimestri hinde välja panemiseks olema vähemalt 2 jooksvat hinnet.
2. Aine-alaseid teadmisi ja oskusi hinnatakse nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes. Kujundav hindamine toimub jooksvalt läbi õppeaasta
3. Kirjalik-sõnaline kokkuvõtete hinnang (kujundav hindamine) antakse 1. ja 2. klassi õpilastele üks kord õppeaasta lõpus..
4. Kokkuvõtete numbriline hinnang õppeainetele antakse 3. klasside õpilastele iga trimestri lõpus. Õppeaasta lõpus antakse lisaks numbrilisele hinnangule ka kirjalik-sõnaline kokkuvõtete hinnang.
5. II ja III kooliastme õpilastele antakse iga trimestri lõpus numbriline hinnang.

### Teadmiste ja oskuste hindamisel kasutatakse hindeid viiepallisüsteemis;

| Hinne | Õigete vastuste % |  |
|-------|-------------------|--|
| „5“   | 90– 100%          | Suurepärane tulemus! Õpilane valdab laitmatult ainevaldkonda ja on loominguliselt lähenenud ülesande lahendamisele. Omab oma arvamust ning oskab seda ka väljendada. |
| „4“   | 75– 89%           | Hea tulemus! Olenemata väikestest puudujääkidest on üldine tulemus siiski hea. Oleks vaja veel natuke pingutada!   |
| „3“   | 50 – 74%          | Rahuldav tulemus! Üldiselt on teadmised omandatud, kuid edaspidi tuleks olla hoolsam ning püüda vähem vigu teha.   |
| „2“   | 20 – 49%          | Teadmised antud valdkonnas on puudulikud, õpilane ei oma üldpilti ega sisulisi arusaamu teemast.   |
| „1“   | 0 – 19%           | Antud teemal teadmised puuduvad!   |
| „T“   | 0%                | Töö on esitamata ja tuleb <b>soovituslikult</b> 10-15 päeva jooksul sooritada.   |

1. Õpilase teadmisi ja oskusi hindab vastava õppeaine õpetaja õpilase suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust õppekavas esitatud nõuetele.
2. Õpiprotsessi hindamisel arvestatakse nõutavaid õpitulemusi, õppeaine eripära, õpilase vanust, võimeid ja arengut.
3. Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või maha kirjutamine, võib kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindegaga „nõrk”. (Põhikooli riiklik õppekava §21 lõige 6).
4. Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindegaga „puudulik” või „nõrk” või on hinne jäänud panemata, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks.
5. Järelevastamine ja järeltööde sooritamine toimub vastavalt igapäevaste konsultatsioonide ja järelevastamise graafikule. Vajadusel lepivad õpetaja ja õpilane konsultatsiooni või järelevastamise lisaaja omavahel kokku.
6. Koolis jälgitakse põhimõtet, et õpilaste soovi õppida tuleb toetada **kogu aeg** ning eriti toetatakse õppimist, mis püüdleb senisest parema tulemuse suunas.

## Kontrolltöö

1. Kontrolltöö on ühe tervikliku aineosa käsitlemise järel nõutavatele õpitulemustele hinnangu andmine. Kontrolltöös hinnatakse kooli ainekavas või õpetaja töökavas määratud nõutavate õpitulemuste saavutatust.
2. Kontrolltöö hindend kantakse e-kooli (Stuudiumisse) eri tähistusega.
3. Oskusainetes (muusika, kunst, kehaline kasvatus, tööõpetus) arvestatakse õpitulemuste hindamisel ka õpilase individuaalset arengut.
4. Kontrolltööd kavandatakse ajaliselt ja tehakse õpilastele teatavaks iga trimestri algul .
5. Nõutavad õpitulemused, nende omandamise kontrollimise aja, vormi ning hindamise põhimõtted teeb õpetaja õpilastele teatavaks trimestri algul.
6. Kontrolltöö on kõigile õpilastele kohustuslik.
7. Koolist puudunud õpilane teeb kontrolltöö järel õpetajaga kokku lepitud ajal. Tegemata töö märgitakse „T“. Kui töö on järel tehtud, asendatakse „T“ parandus hindegaga, näiteks „4“.
8. Õpilasele, kes oli kontrolltöö toimumise päeval koolis, kuid jättis selle tegemata/esitamata, tehakse hinde kohale märgi «1». Õpilane on kohustatud käima vajadusel konsultatsioonitundides ning parandama hinde „1“ esimesel võimalusel.
9. Kui õpilane puudub kontrolltöö ajal põhjusega, märgitakse tema töö tulemus „T“ ja õpilane peab kahe nädala jooksul õpetajaga kokku leppima uue järel vastamise aja.
10. Õpilane, kes tegi kontrolltöö mitterahuldavalt, teeb selle uuesti **soovituslikult** kahe nädala jooksul õpetajaga kokku lepitud ajal. Vähemalt rahuldav kontrolltöö hinne kantakse e-kooli (Stuudiumi) päevikusse ning asendatakse positiivse hindegaga. Kokkuvõtva hinde arvestamisel arvestatakse kõiki e-kooli (Stuudiumi) kantud hindeid.
11. Trimestrite viimasel nädalal kontrolltöid ei tehta.
12. Trimestrite kontrollivate **kirjalike tööde** (kontrolltööde) **aeg kavandatakse** kooskõlastatult teiste õppeainete õpetajatega ning õpilastega.
  - 12.1. Kontrolltööde ajad kannab aineõpetaja vastavasse tabelisse e-koolis (Stuudiumis).
  - 12.2. Õpilastel võib olla päevas 1 kontrolltöö (pikkuseks 45 minutit) ja nädalas kokku 3 kontrolltööd.
  - 12.3. Lühemaid tunnikontrolle (kestusega mitte üle 15 min) ei pea fikseerima.

## Valikained

1. 7. klassi õpilastel on valikaineks uurimis- ja loovtöö alused ning arvutiõpetus, mida hinnatakse õppeaasta lõpul. Hindamine „arvestatud“ või „mittearvestatud“ toimub õppeaasta lõpus, tulemus kantakse põhikooli lõputunnistusele.
2. 8. klassi õpilastele viib kool läbi üleminekueksami matemaatikas. Eksami ülesanded koostavad aineõpetajad ning kinnitab kooli direktor.
3. Eksamile eelnev päev on õpilastele vaba.
4. 8. klasside õpilaste valikaineks on ettevõtetus ning uurimis- või loovtöö kirjutamine, lähtuvalt läbivatest teemadest, õppeainete lõimingust või kooli poolt püstitatud temaatikast. Hindamine toimub õppeaasta lõpus, „arvestatud“ või „mittearvestatud“, tulemus kantakse põhikooli lõputunnistusele.
5. 9. klassi õpilastel on valikaineks karjääriõpetus ning kirjandiõpetus. Hindamine toimub õppeaasta lõpus, „arvestatud“ või „mittearvestatud“, tulemus kantakse põhikooli lõputunnistusele.

## **Kokkuvõtvad hinded ja järgmisse klassi üleviimine**

(Põhikooli riiklik õppekava §22)

1. Teadmiste ja oskuste hindamisel kasutatakse hindeid viiepallisüsteemis.
  - 1.1. Esimese kooliastme õpilastele antakse vaid kirjalikke sõnalisi hinnanguid.
2. Õpilasele, kelle trimestri hinne on «puudulik» või «nõrk» või hinne on jäetud välja panemata, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse mõni muu tugisüsteem, et aidataomandada nõutavad teadmised ja oskused.
3. Õppenõukogu otsustab, kas viia õpilane järgmisse klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama. Õpilaste järgmisse klassi üleviimise otsus tehakse enne õppeperioodi lõppu.
4. Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tuleks välja panna aastahinne «puudulik» või «nõrk» või mitterahuldav hinnang. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu. Aastahinne või hinnang pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.
5. Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines aastahinne «puudulik» või «nõrk» või mitterahuldav hinnang, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase vanema või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.
6. Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamas õppeaines aastahinne «puudulik» või «nõrk» või mitterahuldav hinnang. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase vanema või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.
7. 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.
8. Õpilast, kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ette nähtud erisused järgmisse klassi üleviimise ajaks, ei jäeta klassikursust kordama.

## **Põhikooli lõpetamine**

(Põhikooli riiklik õppekava §23)

1. Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt «rahuldavad» ning kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele eksami, matemaatika eksami ning ühe eksami omal valikul.
2. Põhikooli lõpetanuks võib õpilase vanema või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:
  - 1) kellel on üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne;
  - 2) kellel on kahes õppeaines kummaski üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.
3. Haridusliku erivajadusega õpilasele, kelle individuaalne õppekava sätestab teistsugused nõuded võrreldes riikliku õppekavaga, on põhikooli lõpetamise aluseks individuaalse õppekava õpitulemustesaavutus.
4. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel (ühtsete küsimustega põhikooli lõpueksami töö kohandamine, abivahendite kasutamine, koolieksam vms) vastavalt haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.